

trajajo slovenski katoličani za nekako veselo ... Mi sami smo se v tej zadevi na avstrankarsko stališče postavili; vodilo nas je, da se glasujemo naprej, vedno domače avstrijsko načelo. Zato ker ne tulimo „živio Srbi“ „Balgari“, nam očitajo slovenski listi in lističi, da „potegujemo za Turke“. V „Slovenskem glasniku“ preobrača Lesničar svoje kozolce in nas opozarja v znanem tonu slovenske inteligence; pravi, da naj naš urednik nabere svoje misli in naj jih kot prostovoljce pelje Turkom na pomoč. No, prijatelj Lesničar, zakaj pa ti ne storiš? Ti biješ krvave bitke na polju in zmaguješ v restavraciji „narodnega doma“. Zakaj pa ti ne zbereš vse tiste falirane misli in pesnike in advokate, ki tvorijo jedro „narodne stranke“, in jih ne odpelješ na balkanski jug? Vas bi se Turki gotovo prestrašili, če zaradi tega, ker so antialkoholiki ... Istočasno nas napada „Straža“ in nas psuje zopet za znani olikani način tiste propale gospode, ki slovensko ljudstvo le molzna krava in ki zlobno česa celo vero v svoje umazane namene. Mi pa ne za klerikalne ne za narodnjaške psovke se bledimo. Ali sredi tega bojnega dirindaja se nam zdi potrebno, pojasniti v javnosti svoje stališče, ki je obenem avstrijsko stališče.

Že zadnjič smo naglašali, da se ne gre tu o nobeno versko stvar in še manj za versko vojno, najmanj pa za katoliško vojno. Krščanska nauka je najslabši izgovor za prelivanje krvi na balkanu. Farsiški vojni hujskači, ki imajo menda izvrzno zadoščenje, ako se tisoči nedolžnih ljudi v svoji krvi valjajo, naj bi pomislili, da je njihovo zoper božjo zapoved. Sicer pa je tudi to veliko krščanskih Turkov. In balkanski narodi vendar niso vsi rimsko-katoliški; naravno: kot pravoslavni zametujejo in zaničujejo kapeže in so strupeni sovražniki „edino izveličevalne cerkve“. Za kakšno vero se gre torej v balkanski? Balkanskim kraljem, med katerimi ima avstrijski Peter najznačilnejšo preteklost, se gre le za tisto „vero“, ki jo diktira prazni žep. Kar pa govorijo slovenski listi o kulturi balkanskih narodov, je naravnost smešno. Črnogorci so namda grdih lenuhov, ki pustijo sužensko vzgojeno ženske za se delati in pri katerih je vsak v sužnjem ropar „junak“. Niti svojega kralja niti si ne morejo sami plačati, tako da živi ta „junak“ od beraških „trinkgeldov“, ki mu jih dajejo druge države. In kultura na Srbskem? Narod, ki umori hladnokrvno svojega kralja, ki svoje mrtvo truplo umorjene kraljice skozi okno meta tlak kakor crkjeno mrhovino, ki povzdiguje potem morilce in posadi pravega inspiratorja zločina na krvavi prestol, — tak narod naj bi bil „kulturen“? A pustimo to!

Zakaj se torej gre? Dve stvari so mogoče: ali balkanske države Turčijo popolnoma premejejo in jo na ta način iz Evrope potisnejo, —

ali pa da ostane Turčija končno zmagovita. Ako bi balkanski narodi zmagali, hoteli bi si plen razdeliti. Uresničiti bi hoteli mogočne jugoslovanske države, povečane z dosedanjimi deli Turčije. Mislimo, da nam ni treba posebej povdarjati, da bi bila taka preureditev balkanskih držav velikanska nevarnost za avstro-ogrsko monarhijo. Če Srbi sami ob sebi so od nekdanj strupeni sovražniki naše monarhije in ni še dolgo, odkar bi bil skoraj započel krvavi boj z njimi. Avstrija in z njo tudi druge velevlasti ne more dopustiti, da bi balkanski narodi z mečem razsekali balkanski zemljevid. Zato zmaga balkanskih narodov ni v interesu naše države — in zato smo tudi mi upali, da bodo Turki odbili neopravičeni napad. V slučaju turške zmage bi namreč ostale balkanske meje nespremenjene in bi torej bila popolna sigurnost dana, da ne bode treba naši državi z mečem nastopiti. Danes pa ničesar ne vemo.

To je podlaga našega „prijateljstva za Turke“! Sicer pa vojna odločitev še ni padla in bogve, li se ne bode „jugoslovansko“ veselje prav kmalu v jok spremenilo.

Zakaj pa se slovenski voditelji za balkanske napole divje narode potegujejo? Zakaj delajo ravno nasprotno vsemu, kar bi Avstriji koristilo? Ker si upajo od zmage balkanskih narodov hitreje uresničenje svojega protiaustrijskega cilja. Ali niso začasa srbske vojne nevarnosti v Ljubljani „živio Srbija“ vpili? In danes povedo tudi klerikalci s svojimi „trialsitičnimi“ idejami, da hočejo avstrijske kronovine raztrgati in avstrijsko ustavo med staro železje vreči. Slovensko ljudstvo pa prvakom obeh strank ne bode na tej poti sledilo!

Prvaki se torej navdušujejo za balkanske narode, ker so v dnu svoje duše protiaustrijskega mišljenja. Mi pa stojimo na stališču, da se sme Avstrije cle za Avstrijo potegovati. Punktum!

Zobna kréma
KALODONT
Ustna voda 40

Novice.
Naš koledar izšel.

Splošno priljubljeni „Štajerčevi“ kmetški koledar za leto 1913 je v svojem VI. letniku ravnokar izšel in sicer v ednaki obliki ter velikosti. V koledarju je tudi na 144 straneh razdeljenih cela vrsta lepih in zanimivih slik. Vsebinska je zopet taka, da bode gotovo sleherni čitatelj zadovoljen. Uredništvo se je oziralo ravnokar na praktične potrebe in podučne članke, kakor na zabavne in pripovedne stvari. Vsebinska koledarja je sledeča: 1. Leto 1913 (Neednaki katoliški prazniki; znamenje za lunine kraje; nebeška znamenja; deželni patroni; cesarska rodbina; avstro-ogrsko deželne barve; vladarji v Evropi). — 2. Kalendarij (z zapisniki). — 3. Uvodne besede. — 4. V gluhem zakotju (povest) malorusko spisal Bogdan Lepki, poslovenil Podravske. — 5. Borov plot (Kieferzaun), spisal Alojzij Krizanič v Veliki Nedelji. — 6. Zaradi ženske, črtica iz koroskih gor, spisal Hans Lindner. — 7. Otroška mladost (o veri, o vojski, o davkih, o pijančevanju), spisal rusko Lev N. Tolstoj (jako fini spis največjega tega ruskega pisatelja). — 8. Borov plot (Kieferzaun), spisal Alojzij Krizanič v Veliki Nedelji. — 9. Krasota pastirskega življenja (nežna povestica), spisal Josef Pekornig. — 10. Premikanje prebivalstva po izidu ljudskega štetja, spisal dr. Oton Wittschleben. — 11. Človek in žival, spisal prelat dr. Weitbrecht. — 12. Smešno. — 13. Zelo priporočljiva uporaba kuhinega sa-

du, spisal R. Dolenc. — 14. Ne zamujajmo zimskega časa, spisal V. Holz. — 15. Resnice, spisal Emanuel Wertheimer. — 16. Zavrleka, spisal c. k. vinarski nadzornik A. Skalicky. — 17. Vol in mrvlje, spisal Juhani Aho. — 18. Prva pomoč pri nakrat nastopivši boleznih. — 19. Pobegu za delom, iz ameriških črtic Viljema Heydrich. — 20. Iz živalskega življenja, po listu „Der Tierfreund“. — 21. Požeruh, vojaška šaljivka. — 22. Varstvo konjev. — 23. Zmés, iz raznih listov nabrano. — 24. Iz našega Ptujja, k slikam koledarja. — 25. Zopet nekaj napredne pridige, spisal „Štajerčevi“ Pratikar. — 26. Politična šala, k sliki. — 27. Zažvižgaj, bič! (oseen) spisal Tebničmar. — 28. Sejmi na Štajerskem in Koroskem. — 29. Poštne, brzojavi in koleki; tarifa poštne nakaznice, tarifa denarnih pisem, tarifa vozne pošte, telegrami, seznamek sejmov v Ptujju, tarifa za koleke. — 30. Oglasi. — Cena koledarja je 60 vinarjev, s poštnino vred pa 70 vinarjev. Najbolje je, ako se pri naročbi pošlje denar ali pa marke naprej. Kdor vzame 10 koledarjev, dobi enega zastoj. Vsa naročila je vpslati na upravištvo „Štajerca“.

Priloga. Današnji številki „Štajerca“ je dodan prošpekt pratičnem gnojenju travnikov, na katerega cenjene čitatelje prav toplo opozarjamo.

SUKNA in modno blago za gospode in gospe priporočila izvozna hiša 140
ZEFIRE
Prokop Skorkovsky in sin v Humpolen na Češkem.
Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerne cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske obleke.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Veliki požar. Pretekli torek popoldne je skoraj cela vas sv. Kungota pri Ebensfeldn v ptujskem okraju pogorela. Vladal je viharju podobni veter. Vaški možje so bili večinoma pri neki licitaciji v bližini. Kar nakrat je v prvem hramu poleg cerkvice pričelo goret. In v par minutah stala je že vsa vas v ognju. Bilo je naravnost grozno. Vbogi ljudje so komaj življenje rešili, pohištvo, orodje, krma, žitje, ves pridelek leta, mnogo svinj in perutnine je zgorelo. Več oseb je pridobilo težke opekline. Skupno je pogorelo 17 hiš in vsa k njimi spadajoča gospodarska poslopja. Ptujška požarna bramba je izredno hitro prihitela pod vodstvom „zugsführerja“ g. Reisinger. A pomagati ni bilo mogoče, ker v celivasi primerne vode ni. Najboljša požarna bramba in najboljši gasilci ne morejo ničesar storiti, ako nimajo vode! Škoda, ki je nastala vsled tega požara, je velika, in žalibog je zavarovanje prizadetih posestnikov le majhno. Ogenj nastal je baje s tem, da so se otroci z užigalicami igrali. — K temu požaru moramo še par besed pristaviti. Prvič

Od vojne.

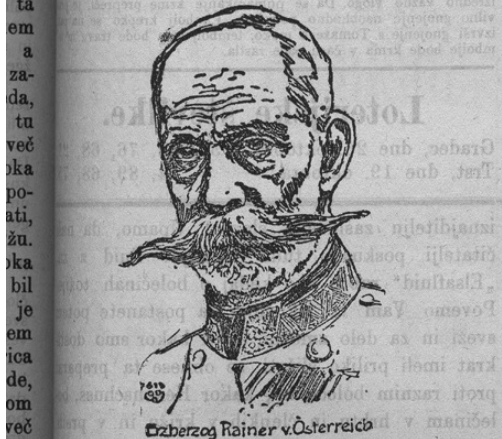
Kakor znano ima glavno povelje čez bulgarsko armado kralj Ferdinand sam, Seveda je to le ime. V resnici namreč pelje glavno povelje general Sawow, ki je obenem duševni vodja vseh proti Turčiji se bojujočih

General Sawow
držav. Generalissimus Sawow bil je l. 1858 rojen in se je na Ruskem izobražil. Udeležil se je tudi bulgarske vojne proti Srbiji in je pozneje bulgarsko armado izvrstno organiziral.

Nadvojvoda Rainer.

Nadvojvoda Rainer je v Badenu pri Dunaju na pljučnici obolel, kar je pri njegovi starosti zelo nevarno. Kakor znano je nadvojvoda Rainer najstarejši član naše cesarske družine. Rojen

leta 1827 v Milanu. Splošno priljubljeni nadvojvoda je zlasti dobrohotni podpornik in zaščitnik znanosti. Zato je tudi imenovan za častnega doktorja in člana raznih visokih šol.

smo opazili, da je poleg nekaj pogumnih mož tudi prav mnogo takih, ki zijala prodajajo in cele ure dolgo lenobo pasejo ter s fajfo v ustih nesrečo ogledujejo. Marsikaj bi se še dalo rešiti, ali cele vrste krepkih mož je raje lenobo pasilo. Šele ko so jih orožniki k pumpi gnali, so odšli — na drugo stran vasi in so tam zopet zijala prodajali. To je žalostni pojav ljudske brezbrzičnosti! Od gasilcev, ki brezplačno delajo, ki žrtvujejo svoje zdravje in dostikrat življenje za bližnjega, zahtevajo ravno taki lenubi vse. Kaj pa morejo gasilci napraviti, ako ni vode? Vodnjaki nimajo dosti vode in so pregloboki, tako da z navadnimi brizgalnicami ni mogoče vode iz njih dobiti. In tiste „mlake“ polne gnojnice, ki se jih semtertja dobi, so nerabne. Zakaj si ne napravijo kmetje sredi v vasi na primernem prostoru recimo cementno cisterno, v kateri bi se voda nabirala? Troški bi bili mali, korist pa velika! Ali o vsem tem bi bilo še mnogo govoriti. Žalostno je, da ljudje brezmiselno in nesramno celo požarnike psujejo. Nesreča v sv. Kungoti je velika in upamo, da bode od pristojnih oblasti in drugih činiteljev ljudstvu izdatno pomagano.

Anton Götz †. V Mariboru je umrl na hitro pivovar nar g. Anton Götz. Zadel ga je srčna kap. Pokojnik je svojo tovarno s pridnostjo jako lepo razvil. Bil je znani dobrotnik. N. p. v. m.!

Pazite na deco! V Lengenfeldu je bila 2 letna hčerka delavca Supanc brez nadzorstva. Otrok je padel v potok. Čez dva dni šele so najdl malega mrliča.

Tatvina. V tovarni usnja Freund v Mariboru ukradla sta delavca Pavlinič in Dvoršak usnja za 70 K. Dolgoprsteža sta že pod ključem.

Surovi sin. V Razboru pretepel je posestnikov sin Anton Vidic svojega očeta in ga precej ranil. Naznanjen je sodnji.

Umr! je v Mariboru deželnosodni nadsvetnik g. Anton Liebis ch. Pokojnik je bil izredno priljubljen in spoštovan. Bil je tudi častni občan mesta Ormož. L. m. z.!

Umr! je v Mariboru bivši tovarnar in dež. poslanec g. Ernst Rathausky, ki je spadal med najodličnejše industrijce v deželi. N. p. v. m.!

Poštna služba. Deželni pismonoša ptujске pošte prihajal bode odslej vsak dan enkrat (razven nedelj) v občine Rogoznica, Krotovce, Gerndorf, Kicarje, Novavas, Budina, Verstje, Spuhlje, Zabovce in Podvince.

Tat in zapravljivec. Posestnice sin Jože Pec v Safortu ukradel je svoji materi hranilno knjižico in je dvignil 500 K denarja. Ta denar je zapravil v družbi raznih fantov in deklet, za katere je plačeval, in je potem pobegnil.

Iz strahu pred vojaščin si je posestnikov sin Franc Ermenc v Bočni na desni roki en prst odsekal. Zagovarjati se bode imel za to neumnost pred sodnji.

V mlatilni stroj prišel je z desno roko posestnik Anton Felicijan v Doberni pri Celju. Stroj mu je vse prste zmečkal.

Pri „kožuhanju“ so se v Pavlovcih stegli fantje. Hlapca Jože Martinčič in Jože Cevnik sta nepadla tovariša Podgorška in ga hudo ranila, tako da so ga morali v bolnišnico odpeljati.

Zahrtni napad. Kočarski sin Janez Preindl v radgonski okolici napadel je viničarja Matijo Tomanič in ga je z nožem v hrbet sunil. Bil je na Tomaniča jezen, ker ga je ta baje zaradi neke tatvine sodnji naznanil.

Pri plesu umrl je v Mariboru tovarnarjev sin Hans Gruber. Nesrečnež se je s plesom za-

baval, a nakrat ga je zadela srčna kap in se je mrtev na tla zgrudil.

Hrvatski divji lovci. Lovski paznik P. Böhm v Dobovi našel je v gozdu dva hrvatska tatova, ki sta že enega zajca imela. Lovci jima je psa ustrelil. Nato sta tatova pričela nanj streljati, tako da je moral lovec zbežati. Ko so prišli orožniki, bila sta tatova že čez hrvatsko mejo.

Žalostno družinsko življenje. Kočar Matija Pučko in njegova žena Neža v Zabovcih pri Ptuj živita že leta sem v sovraštvu. Zadnjič sta se zopet prepirala. Naposled je vzel sekiro in je z njo ženo parkrat po glavi udaril ter jo smrtonovarno ranil. Pučko je vzel potem 110 K denarja in je zbežal.

Požar. V hlevu in gospodarskem posloju Jos. Wessiak v Mariboru je nastal ogenj, ki je vpepelil mnogo mrve in slame, več vozov, sani in gospodarskega orodja. Svinje so rešili. Enega konja so po požaru v hlevu še živega našli. Škode je za več kot 10.000 K, a lastnik je zavarovan. Gasilci so imeli dve uri dela, da so ogenj zadržali.

Sejem v Peklu. Piše se nam: V sredo dne 6. novembra t. l. se vrši v Peklu na Poljčanskem kolodvoru zadnji letošnji živinski sejem. Sejejska vstopnina se ne pobira in se pričakuje ne samo to, da se bo mnogo živine prignalo, marveč bodo prišli domači in tuji kupci v izredno velikem številu po živino.

Globoko padel je bivši poštni uradnik Fr. Podpečan v sv. Emi. Iz službe je bil zaradi raznih nerednosti odpuščen. Potem se je okoli potepal, končno pa je prišel zopet k svojim sivolasim staršem. Te je še na nesramni način izkoriščal in pretepal. Zaradi tega in zaradi nevarne grožnje so ga oddali sodnji.

Rudarska nesreča. V Lappovem rudniku v Skalusi je rudarju Francu Miklavžin veli kos premoga na nogo in mu jo je zlomil. Težko ranjenega so odpeljali v bolnišnico.

Darilo morja

bi se lahko lebertran imenovalo. A da se pravilno izkoristi, podvreči se mora gotovemu ravnanju. Lebertranu se mora v Scottovem izdelovanju ravnanju odvzeti njegove napake, kakor težka prebavljivost, neprijetni duh, zoperni okus; napraviti se mora lebertran bolj okusen koristen in lažje za vzeti. Tako pridobljena

SCOTTOVA EMULZIJA

ima vse odlične lastnosti navadnega trana v zvišan meri, pospešuje apetit, je izredno redilna in koristna, celo za občutljiva usta in želodec. Pri redni rabi Scottove emulzije se opazuje mnogokrat po kratkem času splošni dorastek moči. Kdor hoče to doseči, naj se čimpreje tembolje za zdravljenje s Scottovo emulzijo odloči.

Cena originalne steklenice 2 K 50 h. Se dobi v vseh apotekah. Proti vposiljati 50 h v znakah na SCOTT & BOWNE, z. z. o. z., Dunaj VII, in pod pozivom na ta list se zgodi enkratna dopušljatev poizkušnje po eni apoteki. 28

Iz Koroškega.

Ustrelil se je v Celovcu delavec Alojz Kratzer baje zaradi brezposelnosti in bolezn.

„Harakiri“. Pijači udani Jože Kodrič je imel večkrat napade blaznosti. V enem teh napadov si je z nožem trebuh preparal in grozovito razmesaril. Kose istopivših črev je sam odrezal. Seveda je nesrečnež kmalu nato umrl.

Največji dimnik v Celovcu zgotovili so 3 dni, kakor se nam piše, v Fischlovi tovarni Limerzahu pod vodstvom g. inženirja Urbančič in mojstra Josefa Kohout in njegovimi pomočniki Wolfink, Wolfgang Kohout. Delo je bilo končano v soboto dne 19. oktobra; ko so ga zgotovili, privezali so mu na strelodov okrašeno smrečico. Ponosna je lahko ta matovarna, ki ima največji dimnik v celovškem okraju, ki meri čez 60 metrov višočine.

Cerkveni tat. V fari Parau pri Beljaku neki tat v cerkvi vlomil in nabiralnik in vsebin pokradel.

Tatvina. V Völkendorfu pri Beljaku ukradla je neznani tat sestroma Anderwald vsaki en hranilno knjižico; prva se glasi na 143 K, druga pa na 407 K.

Samotna smrt. Na Ballenbergu našli so le precej segnetega mrliča Marije Oberdorfer, ki je tam na prostem in samoti in brez moči na srčni kapi umrla.

Zaradi „šnajdfedra“ je v Rabensteinu hlapec Kotnik svojega tovariša Sotl hudo pretepel in se bode moral vsled tega pred sodnji zagovarjati.

Surovost. Neki pastir udaril je v Untertal leidenbergu 5-letnega Teodorja Raggoutz z biden po obrazu in mu je oko težko ranil. Otroka so odpeljali v bolnišnico.

Konj ubil je v Mörtlbachu hlapca Barnabas Mladi konj udaril je hlapca v trebuh, tako da je nesrečnež čez dva dni v hudih bolečinah umrl.

Železničarska nesreča. V sv. Rupertu pri Beljaku prišel je konduktor Julij Maučnik z nogo pod vlak in mu je nogo odtrgalo. Težko ranjenega so v bolnišnico odpeljali.

Požig? V Bergu pri Afritzu pogorelo je posestniku Unterlanner gospodarsko poslopje, katerem je bilo 40 centov slame in 150 centov mrve. Posestnik ima za 20.000 K škode. Splošno se sodi, da je nekdo nalašč zažgal.

Šraka. V Beljaku so zaprli neko dekle v kolodvorski restavraciji, ker je izvršila razna tatvine.

Požar. V Maria-Elendu je pogorelo gospodarsko poslopje gostilničarja J. Obilčnik. Gasilci so razširjenje ognja preprečili.

Smrtna nesreča. Pri delu v borovelskem „Walzwerk“ se je delavec Matija Seničnik tako težko ranil, da je čez par dni umrl.

Čez stopnice padel je v pijanosti v Beljaku neki 60-letni neznan mož. Zlomil si je več rebrov, ranil pljuča in zadril špico svoje palice v levo oko, ki se mu je izteklo.

Zaprli so v Ljubljani nekega Tomaža Bernik; dolži se ga, da je pri Bistrici na Koroškem izvršil roparski napad in tudi raznih tatvin.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje moje kože le Stecker-pferd-lilijino-mlečno milo od tvrke Bergmann & Co. Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod. 29

Ravnatke na pašah v dolinab kakor v gorovju igra posebno vlogo. Torej dovoz fosforjeve kisline in sira izredno važno vlogo. Da se pomanjkanje krme prepreči, je pravilno gnojenje neobhodno potrebno. Čimbolj krepko se na pašah izvrši gnojenje s Tomazevo moko, tembolj lepa bode trava in tembolje bode krma v času pače rastla.

Loterijske številke.

Gradec, dne 26. oktobra 38, 62, 76, 68, 21.
Trst, dne 19. oktobra: 7, 4, 89, 68, 76.

Zdaj pride nesreča

se ponavadi reče, ako mož, reditelj družine zbolji in se, mučen od raznih bolečin, brez dela na peč vleže, ako ne more za ženo in deco več delati in nič oče zaslužiti. Pametni človek pa ne toži, temveč izkoristi v takih slučajih izkušnje drugih.

Ne malo korist bi lahko našim čitateljem sledeče pismo prineslo, ki ga je pisal Nj. eks-celence Leon baron Freytagh-Loringhoren, deželni svetnik Veseljevega viteštva in carsko ruski resnični državni svetnik v Arensburgu, Kommandantenstr. 5, otok Ösel, gubernija Liv-

land. To pismo se glasi: „Smatram za svojo dolžnost napram soljudem, da izborni Fellerjev fluid z zn. „Elsafluid“, kjer je le mogoče, priporočam. Opozarjal sem enega študijskega prijatelja in zdravnika v Petersburgu na to krasno sredstvo in imel priložnost, nekega družnega zdravnika v Petersburgu, ki ima tukaj veliki zavod za kopanje v močvirju, ozdraviti s Fellerjevim Elsafluidom od močnih revmatskih bolečin v rami, pri katerih njegova lastna sredstva niso pomagala. Tudi neki zdravnik v Danzigu na zahodnem Pruskem rabi v svoji praksi Fellerjev fluid in zato želim v blagor človeštva temu preparatu vedno večje razširjenje in njegovemu

iznajditelju zasluženo slavo.“ Upamo, da naši čitatelji poskusijo tudi Fellerjev fluid z zn. „Elsafluid“ rabiti ako kedaj o bolečinah tožijo. Povemo Vam iz izkušnje, da postanete potem sveži in za delo zmožni, kajti kakor smo dostikrat imeli priliko slišati, se obnese ta preparat proti raznim bolečinam, kakor Hexenschuss, bolečinam v hrbtu in členkih v križu in v praih. Istotako se hvali to sredstvo proti bolečinam v vratu in bodanju v strani in mi sami smo se prepričali o njegovem zdravilnem, kašel odpravljačem in osvežujočem vplivu. Poizkusni tucat 5 kron pri lekarnarju E. V. Feller v Stubi, Elsaplatz št. 24 (Hrvatsko) — — — b.